

SITUATIERAPPORT DCC VWS | Nieuw Coronavirus

1. GEGEVENS	
Aan	Bewindspersonen en Bestuursraadleden VWS, adviseurs BPZ DCC VWS (10136@minvws.nl), crisiscoördinatoren, crisisbeleidsadviseurs CZ IZ (incl. PV Geneve en PV Brussel) LZ ZICN DCO PG GMT Rijksheren IGJ DCC IenW Crisiscoördinator Buitenlandse Zaken NCC DCC BZK DCC LNV Attaché VWS Washington, India en Beijing LOCC AZ RIVM
Periode	19 mei 2020, tot 17:30 uur
Nummer	81
Planning	dagelijks
Classificatie	Dep. Vertrouwelijk

2. INFORMATIEBEELD	
Kernverhaal	In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van een nieuw coronavirus. Dit virus kan de ziekte COVID-19 veroorzaken. Het nieuwe virus heeft zich inmiddels wereldwijd verspreid. Ook in Nederland zijn COVID-19 patiënten en zijn er patiënten overleden aan het virus. Het Nederlandse beleid is erop gericht om verspreiding maximaal te controleren en zo de druk op de zorg te minimaliseren.
Feiten	<ul style="list-style-type: none"> – Opname op IC: NICE meldt 307 (bewezen en verdachte) patiënten op de IC (tijdstip 16:00). – Opname op IC volgens Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding: 293 (-30) (tijdstip 16:00). – Van de Nederlandse COVID-19 patiënten op de IC liggen er 291 in Nederland en 2 in Duitsland. – Volgens LCPS liggen daarnaast nog 523 non-COVID patiënten op de IC. – Het totaal aantal positief geteste patiënten: 44.249 (+ 108). – Het totaal aantal gemelde patiënten opgenomen (geweest) in het ziekenhuis: 11.613 (+ 34). – Het totaal aantal gemelde patiënten opgenomen (geweest) op de IC-afdeling: 2.843 (+ 2). – Het totaal aantal gemelde overleden patiënten: 5.715 (+ 21) (13% van het totaal aantal positief geteste patiënten). De leeftijd van de overledenen ligt tussen de 18 jaar en 104 jaar; de helft van de overleden patiënten was ouder dan 82 jaar. Van de overleden patiënten onder de 70 jaar had 70% (451) onderliggend lijden. – Het totaal aantal positief geteste zorgmedewerkers: 16.186 (+ 43) (37% van het totaal aantal gevallen). Zij worden vaker dan andere groepen getest. Dit wil niet zeggen dat zij deze infectie tijdens het werk hebben opgelopen. – Het totaal aantal gevallen en de toename van het aantal nieuwe gevallen blijft het grootst in Zuid-Holland. In totaal zijn daar 9.448 positief geteste personen; in Noord-Brabant zijn dat 8.887 personen.

3. OORDEEL (belangrijkste onderwerpen voor VWS)

Thema maximaal controleren

- Het aantal mensen dat ziek wordt door het nieuwe coronavirus in Nederland neemt sinds eind maart af. Dit blijkt uit de afname van de aantallen nieuw gemelde patiënten, ziekenhuisopnames, IC intensive care -opnames en overlijdens per dag. Ook het aantal mensen dat bij de huisarts komt vanwege klachten die passen bij het coronavirus daalt nog steeds. Dat blijkt uit cijfers van het Nivel. De virologische dagstaten laten zien dat, ondanks een ruimer testbeleid, de laatste drie weken het aantal geteste personen met klachten rond de 30.000 bleef liggen. Van deze geteste mensen heeft een steeds lager percentage COVID-19. Afgelopen week was dit 5%, maar eind maart was 29% van het aantal testen positief voor het coronavirus.

Thema Zorg voor Kwetsbare Personen

- GGZ-instellingen zijn aan de slag met het aanpassen van de bedrijfsvoering naar het nieuwe normaal. Afgelopen week konden veel cliënten weer bezoek ontvangen. Dagbesteding wordt op verschillende plekken weer opgestart. Best practices die de afgelopen maanden zijn ontwikkeld worden geïnventariseerd en er wordt gekeken welke behandelvormen kunnen blijven bestaan in het nieuwe normaal. Corona-afdelingen staan vaak leeg, maar worden vrijgehouden voor een eventuele tweede golf.
- Bij de start van de corona-uitbraak zijn de face to face contacten veelal omgezet in beeldbellen. Voor patiënten bij wie beeldbellen of even stopzetten van de behandeling geen goede optie is wordt er gezocht naar andere mogelijkheden. GGZ-instellingen starten nu weer met het opbouwen van face to face contacten en werken hard om behandelingen mogelijk te maken conform de RIVM richtlijnen. Prioriteit bij het weer aangaan van face to face contacten ligt bij de crisisdienst, IHT (Intensive Home Treatment) en FACT. Het uitvoeren van ambulante (reguliere) zorgprogramma's gebeurt veelal via beeldbellen tenzij dit therapeutisch niet verantwoord is.
- Het beeld m.b.t. de wachtlijsten is divers. Bij sommige GGZ-instellingen loopt deze terug, bij andere loopt deze op. Bij de meeste GGZ-instellingen blijft het aantal nieuwe aanmeldingen nog achter bij de periode voor de corona crisis normaal. Hierdoor krijgt de instelling meer ruimte om patiënten van de wachtlijst op te roepen.

Thema Caribisch Nederland

- Het totaal aantal bevestigde positief geteste patiënten: 101 (waarvan 5 actief) op Aruba, 16 (waarvan 1 actief) op Curaçao, 77 (waarvan 8 actief) op St. Maarten, 2 op Saba, 2 op Bonaire, en 2 op St. Eustatius.
- De epidemiologische situatie op Caribisch Nederland is ongewijzigd.
- Deze week komt het AMI-personeel van Aruba uit quarantaine. Een nieuw AMI-team voor Curaçao vliegt morgen in.
- Vandaag vindt bilateraal overleg plaats met de staatssecretaris en de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur van Curaçao over de ziekenhuissamenwerking. Hierna zullen bilaterale overleggen volgen met de andere landen en later deze week zal ook een ziekenhuisoverleg tussen de landen plaatsvinden.

Overig

Internationaal

- Wereldwijd blijft het aantal COVID-19 patiënten snel toenemen (cijfers ECDC):
 - o Totaal aantal gevallen: 4.766.468 (+ 86.960).
 - o Totaal aantal sterfgevallen: 318.201 (+ 3.197).
- Ook in Europa (EU/EER + Verenigd Koninkrijk) stijgt het aantal gevallen; wel lijkt de (eerste) piek voorbij in veel Europese landen:
 - o Totaal aantal gevallen: 1.317.267 (+ 6.201).
 - o Totaal aantal sterfgevallen: 157.312 (+ 636).
- Op 18 en 19 mei vond er een virtuele World Health Assembly plaats. Hierbij een korte puntsgewijze samenvatting hiervan:
 - o Virtuele deelname van o.a. de VNSG, Macron, Merkel, van der Leyden en Xi Jinping.
 - o Bijna alle 192 Lidstaten, voornamelijk bij woorden van Ministers van Gezondheid, spraken

over: hun nationale response, brede steun voor de WHO, hoop op wereldwijde solidariteit, aandacht voor slachtoffers en offers van frontline werkers, versterking van de International Health Regulations (IHR), gelijkwaardige toegang tot medicijnen en het verstrekken van voorspelbare financiering aan de WHO.

- Min VWS sprak namens Nederland en als voorzitter van de Global Health Security Agenda.
- EU heeft initiatief genomen voor COVID-19 resolutie die breed is aangenomen (144 co-sponsors). De kern van de resolutie is steun aan de WHO, oproep tot gelijke toegang tot COVID-19 middelen (zoals vaccin, zorg en medicijnen), multilaterale samenwerking en dat toegang tot essentiële gezondheidszorg door moet gaan. VS heeft zich gedistantieerd van bepaalde paragrafen aangaande seksueel en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) en Trade Related Aspects of International Property (TRIPS).
- Statement van VS gaf stevige kritiek op de WHO en een brief van Trump werd daarna publiekelijk gemaakt. VS stond redelijk alleen in hun kritiek op de WHO.
- China stelde achter een onafhankelijk onderzoek te staan wanneer de situatie onder controle is.
- Voorafgaand was er discussie over het al of niet agenderen van de waarnemersstatus van Taiwan. WHA heeft besloten agendapunt te verdagen naar de sessie van de WHA in de herfst.

4. COMMUNICATIE

Pers- en publieksinformatie

- Publiekscommunicatie wordt verzorgd door de Rijksoverheid via www.rijksoverheid.nl/coronavirus. Verschillende departementen leveren informatie voor deze website. Het RIVM geeft medische informatie en informatie over de verspreiding van het coronavirus in Nederland.
- Het NKC verzorgt de brede publieksinformatie en het informatienummer 0800-1351. Het informatienummer is bereikbaar tot 20:00.
- Op de website corona.steffie.nl legt uitleghulp Steffie moeilijke informatie over het nieuwe coronavirus op een eenvoudige manier uit. De website is speciaal bedoeld voor mensen met een verstandelijke beperking.
- Op de website van het RIVM is de 'wegwijzer naar gegevensbronnen over COVID-19' te vinden <https://databronnencovid19.nl/>. Deze wegwijzer toont een overzicht van databronnen die gerelateerd zijn aan het coronavirus en het bijbehorende ziektebeeld COVID-19. Van elke bron is een beschrijving opgenomen, en waar van toepassing een verwijzing naar de dataset(s).
- Op de website <https://www.nji.nl/coronavirus>, geeft het Nederlands Jeugdinstituut allerlei antwoorden op vragen die leven onder jongeren, ouders en professionals in het jeugddomein. Alle informatie is afgestemd met cliëntenorganisaties, professionals, jeugdhulpaanbieders, gemeenten, onderwijskoepels, ministeries (VWS, JenV, SZW en OCW) en wordt dagelijks bijgewerkt. Ze hebben een maandelijks bereik van circa 1 miljoen bezoekers.

5. OPSCHALING

VWS

DCC-VWS is opgeschaald

Overleggen

Afstemmingsoverleg met de bewindspersonen, SG en DG's maandag, dinsdag en woensdag
Dagelijks afstemmingsoverleg met de directeur-generaal

NCC

NCC is opgeschaald

Deze week:

IAO op maandag, woensdag en vrijdag
ICCb en MCCb op dinsdag
OTCb op dinsdag

BTcB op woensdag

Betrokken actoren

VWS, RIVM, NCC, departementen, GGD 'en, huisartsen, ziekenhuizen, koepels